

J. N. Hansen: Jeg skal blot tillade mig at udtale, at, hvad jeg i Begyndelsen af mit Foredrag bemærkede, refererer sig til den ærede Marineministers Udtalelse under Sagens første Behandling, og jeg troer, at man, naar man vil eftersee, hvad han dengang yttrede, vil finde, at mine Bemærkninger have været temmelig paa deres Sted.

Broberg: Naar jeg tager Ordet, er det kun for at komme med nogle praktiske Oplysninger, som maaskee kunne have nogen Indflydelse paa denne Sag. Jeg troer nemlig, at der allerede bestaaer et Slags indirecte Lods-tvang for alle Skippere, nemlig deri, at ifølge Assurandeurernes Vedtægter og Love erstattes ikke den Skade, som et Skib lider paa Lodsfarvande, naar det ikke har benyttet Lods. Disse Vedtægter følges i Almindelighed af Skibenes Assurandører; men i enkelte Tilfælde skeer der dog Undtagelser fra denne Regel. Det forekommer mig, at, naar Assurandeurerne dog gjøre saadanne Undtagelser, som naturligviis kun skee med Folk, som de antage at være ligesaa godt kjendte som Lodsferne, saa vilde det være noget forunderligt, at man netop skulde tvinge saadanne Folk til at tage Lodsfer.

Justitsministeren: Der var igaar en ærer, meget skarpsindig Taler, som yttrede, at man ikke skulde lade Nationerne forgaae, for at lade Principerne bestaae. Det er vel en Sætning, som jeg troer, at man maa afbenytte med megen Vaersomhed; thi efter mit Skjønnende findes der virkelig saadanne Principer, som man ikke kan fravige, uden at Nationerne derved udsættes for Fare, men jeg troer imidlertid i nærværende Tilfælde at kunne benytte denne Sætning alene med et Ords Forandring. Jeg troer nemlig, at man her kan sige, at man ikke skal lade Lodsferne forgaae, for at Principerne kunne bestaae (Latter).

Det er under Sagens forrige Behandling udtalt af forskellige Talere, at der ikke turde paalægges de Skippere, som ikke benytte Lodsfer, nogen Deel af Betalingen; men at det maatte være Communens, det maatte være Statens Sag at udrede denne. Jeg har imidlertid ikke seet noget Forslag fremkomme, hvor efter Betalingen skulde falde Andre til Last,

som være mere interesserede i Lodsfernes Bibeholdelse end Stipperne. Der er bleven yttret, at Havneavgifterne kunde forøges med et Tilslag, som kunde være tilstrækkeligt til at underholde en Lods for Communens Regning. Jeg troer imidlertid ikke, at det vilde gjøre nogen særdeles Forskjel, om Skibsafgiften beregnedes høiere ved Lødboden end ved Skibenes Indsegling i Havnen; men saameget er i ethvert Fald vist, at der altid paaligger Lodsferne Forpligtelse til at være i Activitet, uden Hensyn til, om de blive benyttede af de Skibe, som komme i Havn eller ikke. Der paaligger dem efter Reglementet for Lodsindretningen af 27de Marts 1831 at holde Udlik efter Skibene og at gaae Skibene imøde, naar Omstændighederne ere saadanne, at der er Tvivl, om Skibene have heiset Lodsflag eller ikke. Der er altsaa adskillige Forpligtelser, som paahvile Lodsferne endogsaa med Hensyn til de Skibe og Skippere, som ikke benytte dem. Det kan desuden meget godt tænkes, at selv saadanne Skippere, som ere bekendte med Farvandet og som en Folge deraf driste sig til i Reglen at indløbe uden Lods, naar ugunstige Omstændigheder indtræffe, netop vilde være de, som meget vilde ønske, at der var en Lods at erholde. Jeg troer saaledes, at naar en tilstrækkelig Betaling for Lodsferne ikke kan tilveiebringes alene derved, at der paalægges de Skibe, som benytte Lodsferne, en passende Betaling til Lodsfer, saa maae de, som ere nærmest til at bidrage til Lodsfernes Underholdning, være de andre Skippere, som søge Havnen; thi de have dog altid nogen Nytte af Lodsfernes Tilstedeværelse saavel derved, at de, dersom uheldige Omstændigheder indtræffe, kunne faae Lods, som derved, at Lodsferne dog altid for deres Skyld have endeel Forretninger. Naar man har modsat sig dette Lovudkast, synes det virkelig, som det meest er skeet, fordi Ordet „Lodstvang“ ikke har gjort noget godt Indtryk paa Forsamlingen. Det er nu vistnok altid ubehageligt, at der er en Tvang, naar man ikke behøver den; men der synes dog ikke her at være nogen anden Tvang tilstede, end der er i ethvert Tilfælde, hvor Nogen maa betale for en nyttig Indretning, skjøndt han ikke selv umiddelbart har Nytte deraf; og det er meget